

Een laatste groet aan de grafsteen.

Nieuw leven voor oude grafstenen op Kunstfort

VIJFHUIZEN - Je moet er maar opkomen. Van grafstenen die na ruiming van een graf zouden worden vernietigd een kunstwerk maken. Op Kunstfort Vijfhuizen werd onlangs de eerste zerk neergelegd van een 200 meter lang wandelpad.

Het idee van een wandelpad van oude grafstenen is afkomstig van beeldend kunstenaar Hans van Houwelingen die tijdens een bezoek aan het Kunstfort geïntrigeerd raakte door het feit dat er bij dit militaire verdedigingsbouwwerk nooit strijd is geleverd en er niet één dode is gevallen. "Het ontbreken van de dood op deze plek

die zo geladen is met oorlogsherinneringen bracht mij op het idee om door middel van een kunstwerk van oude grafstenen de dood toch een plek te geven bij het fort," legt hij uit.

De oorspronkelijke functie van het fort maakt van het pad als het ware een 'sluipweg, (waarlangs de dood heeft weten te ontsnappen)', zoals de titel luidt die van Houwelingen aan het werk gaf. Anneke Grim-de Kwant die namens de familie de eerste steen ter beschikking stelde, kwam met de naam 'Zerkenpaadje'. De laatste rustplaats van de zerk van het graf van haar ouders Willem de Kwant en Jans de Kwant-Buis. Ze noemt het een leuk idee op deze manier de steen te hergebruiken. "Ook hierdoor

blijft de herinnering aan onze ouders bewaard. Grappig. We hebben hier met z'n allen al staan te bedenken dat ze nu van bovenaf hun eigen tekst kunnen lezen." Voor het wandelpad zijn een paar honderd grafstenen nodig. Het is niet gemakkelijk om aan oude zerken te komen weet Brigitte Nuchelmans van het Kunstfort. "Begraafplaatsen willen bijvoorbeeld stenen van vervallen graven om privacyredenen niet zomaar vrijgeven. Het zou mooi zijn als we met toestemming van de nabestaanden deze stenen toch konden gebruiken. Iemand die een steen doneert tekent een overeenkomst waarin staat wat ermee gebeurt."

**AMNESTY
International**

Support our fight for human rights

giro 454000

